

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 8
“ก้าวข้ามขอบเขตความรู้สู่การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างยั่งยืน”
วันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2568

แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษตะวันออก
(EEC) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาฉะเชิงเทรา
Guidelines for Developing Strategic Leadership of School Administrators in the Eastern
Economic Corridor (EEC) Under the Chachoengsao Secondary Educational Service Area
Office

สุพิชฌาย์ แอนปัญญา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
E-mail: s66561802045@ssru.ac.th
ธดา สิทธิธาดา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
E-mail: thada.si@ssru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษตะวันออก (EEC) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาฉะเชิงเทรา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 40 คน 2) ข้าราชการครู จำนวน 146 คน รวม 186 คน ได้มาโดยวิธีหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการประมาณการขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์ วัตถุประสงค์ที่ 2) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษตะวันออก (EEC) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาฉะเชิงเทรา ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา พบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษตะวันออก (EEC) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาฉะเชิงเทรา พบว่า ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษตะวันออก (EEC) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาฉะเชิงเทรา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก 2) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษตะวันออก (EEC) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาฉะเชิงเทรา มี 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ 2) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ 3) ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร 4) ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ 5) ด้านการสร้างระบบการทำงานที่มีประสิทธิภาพ พบว่า แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษตะวันออก (EEC) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาฉะเชิงเทรา มีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการนวัตกรรมของสถานศึกษาให้เหมาะสม สามารถขับเคลื่อนและยกระดับคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพที่ดี เพื่อให้สถานศึกษาบรรลุตามนโยบายและมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์, การบริหารสถานศึกษา

Abstract

The purpose of this research was 1) to study the level of strategic leadership of educational administrators in the Eastern Economic Corridor (EEC) under the Office of the Secondary Educational Service Area, Chachoengsao, and 2) to propose a guideline for developing strategic leadership of educational administrators in the Eastern Economic Corridor (EEC) under the Office of the Secondary Educational Service Area, Chachoengsao. The sample group consisted of 1) 40 school administrators, 2) 146 civil servant teacher, totaling 186 people, obtained by finding the sample size using the Krejci and Morgan sample size estimation table. Qualified experts provided important information in the interviews. Objective 2) to propose a guideline for developing strategic leadership of educational administrators in the Eastern Economic Corridor (EEC) under the Office of the Secondary Educational Service Area, Chachoengsao, including 5 experts in strategic leadership who were selected by purposive selection. The research instrument was a questionnaire. And the statistical interview form used in the analysis of quantitative data includes frequency, percentage, mean, and standard deviation. For qualitative data, content analysis was used. The research results found that 1) The level of strategic leadership of school administrators in the Eastern Economic Corridor (EEC) under the Chachoengsao Secondary Educational Service Area Office found that the results of the analysis of the level of strategic leadership of school administrators in the Eastern Economic Corridor (EEC) under the Chachoengsao Secondary Educational Service Area Office were overall at a high level. 2) The guidelines for developing strategic leadership of school administrators in the Eastern Economic Corridor (EEC) under the Chachoengsao Secondary Educational Service Area Office consist of 5 aspects: 1) Strategic direction determination 2) Vision determination 3) Organizational direction determination 4) Strategy implementation 5) Creating an efficient work system It was found that the guidelines for developing strategic leadership of school administrators in the Eastern Economic Corridor (EEC) under the Chachoengsao Secondary Educational Service Area Office It was found that the strategic leadership development guidelines for school administrators in the Eastern Economic Corridor (EEC) area under the Chachoengsao Secondary Educational Service Area Office are very important in promoting and supporting appropriate innovation management of schools. Able to drive and improve the quality of education to be effective, resulting in learners with good quality, so that educational institutions can achieve the educational policies and standards that educational institutions have set for efficiency and effectiveness.

Keywords: Strategic leadership, Educational institution administration

บทนำ

เป้าหมายของการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ คือประชากรทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานอย่างทั่วถึงผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่มได้รับบริการการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานอย่างเท่าเทียมกัน มีระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีดความสามารถเต็มตามศักยภาพของผู้เรียน โดยเฉพาะในยุคศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา มีเป้าหมายที่ก่อให้เกิดโครงสร้าง บทบาท และระบบการบริหารจัดการการศึกษา ความคล่องตัว ชัดเจน สามารถตรวจสอบได้ ระบบการบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลส่งผลกระทบต่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ทุกภาคส่วนของสังคม เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนและพื้นที่กฎหมาย และรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษารองรับลักษณะที่แตกต่างกันของผู้เรียน สถานศึกษา และความต้องการกำลังแรงงานของประเทศ มีระบบบริหารงานบุคคลของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา มีความเป็นธรรม สร้างขวัญกำลังใจ ส่งเสริมให้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มตามศักยภาพการขับเคลื่อนเพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษาตามเป้าหมายของแผนการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา จึงเป็นบุคคลสำคัญต่อพัฒนาประสิทธิภาพของระบบการจัดการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น. 131)

ผู้บริหารในยุคปัจจุบันจึงต้องมีรูปแบบของความเป็นผู้นำที่เปลี่ยนแปลงไปและผู้นำเชิงกลยุทธ์ (Strategic Leadership) เป็นรูปแบบของผู้นำชนิดที่นำความสำเร็จก้าวหน้ามาสู่องค์กร ผู้นำขององค์กรหลายแห่งที่ประสบความสำเร็จล้วนแต่มีความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ทั้งสิ้น ความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์เริ่มจากการมีคุณสมบัติสำคัญคือ เป็นผู้มีวิสัยทัศน์ (Vision) กว้างไกล และนำวิสัยทัศน์มาสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นผลสำเร็จ

ดังนั้น ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ บริหารการศึกษาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษตะวันออก (EEC) โดยผู้นำเชิงกลยุทธ์จะนำกระบวนการแผนกลยุทธ์ ได้แก่ การศึกษาสภาพสถานศึกษา การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการทำงานของสถานศึกษาทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ และวิสัยทัศน์ มาใช้กำหนดทิศทางและกลยุทธ์ของสถานศึกษา เพื่อบริหารสถานศึกษาให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ ถ่ายทอดองค์ความรู้ ต่อยอดสถานศึกษามัธยมศึกษาในระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก หรือ Eastern Economic Corridor: EEC ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษตะวันออก (EEC) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาฉะเชิงเทรา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษตะวันออก (EEC) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาฉะเชิงเทรา
2. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษตะวันออก (EEC) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาฉะเชิงเทรา

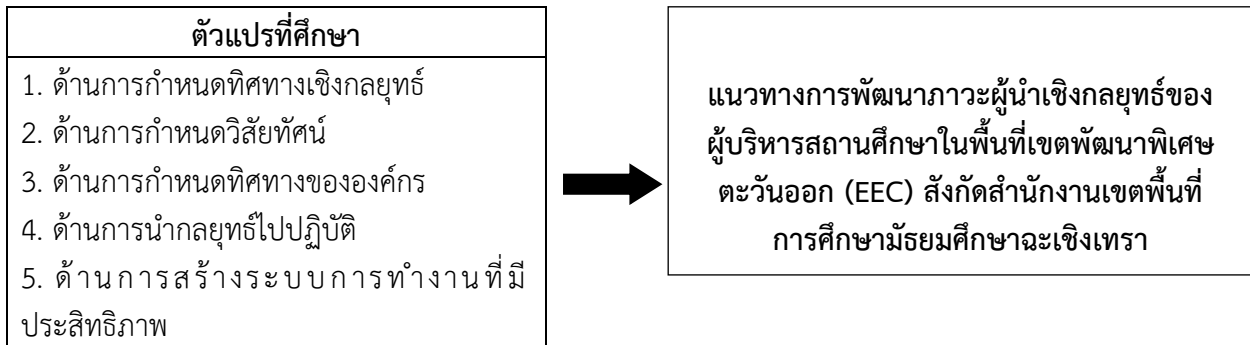
การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยศึกษาขอบเขตและเนื้อหาของแผนการศึกษาแห่งชาติ (คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, 2561) แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติได้ดำเนินการยกร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) และวิสัยทัศน์/พันธกิจ/ยุทธศาสตร์/เป้าประสงค์ การบริหารจัดการ สถานศึกษาในพื้นที่ EEC ของ (แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2566 – 2570) รวมถึงแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ และการทบทวนวรรณกรรมจากหนังสือ ตำรา เว็บไซต์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่

- 1) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลยุคใหม่ในเขต ภาคเหนือตอนล่าง ณรงค์ศักดิ์ หอมมาลัย (2561)
  - 2) การศึกษาบทบาทภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราด ภูมิภาค บันกี้ (2563)
  - 3) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร อภิขญา จะเรียมพันธ์, สงวน อินทร์รักษ์ (2563)
  - 4) การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ภาคตะวันออก โรงเรียนแสนสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา18 อาจินต์ จรุงผล (2565)
  - 5) “ School Principals Strategic Leadership in the Implementation of 21st Century Learning” (Nur Hafizah Zakaria, Azlin Norhaini Mansor, Mohamed Yusoff Mohd Nor , 2020)
  - 6) “The state of the art of strategic leadership” (Anjali Singh , Weng Marc Lim , Sumi Jha , Satish Kumar , Maria Vincenza Ciasullo , 2023)
  - 7) “ Strategic Leadership Analysis of School Principal to Improve Learning Quality” (Safrida, Hendy Tannady, Everhard Markiano Solissa, Heppy Sapulete, Gamar Al Haddar , 2023)
- ทั้งนี้ ผู้วิจัยนำเนื้อหาจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งหมดมาสังเคราะห์ตัวแปรที่ใช้ใน การศึกษาและนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยโดยการทบทวนวรรณกรรมจากหนังสือ ตำรา เว็บไซต์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้ง ในและต่างประเทศ รวมถึงการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยนี้มีประชากรคือ ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๖ เชียงใหม่ ประจำปีการศึกษา 2567 ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 29 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา 116 คน ข้าราชการครู 215 คน รวมทั้งสิ้น 360 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๖ เชียงใหม่ ประจำปีการศึกษา 2567 จำนวน 186 คน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610)

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) เพื่อสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ 1) เพศ 2) อายุ 3) วุฒิการศึกษา และ 4) ประสบการณ์การปฏิบัติงาน เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษตะวันออก (EEC) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๖ เชียงใหม่ แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษตะวันออก (EEC) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๖ เชียงใหม่

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 186 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 53.20 และเพศชาย จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 46.80 ตามลำดับ

อายุของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 30 – 40 ปี จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 41.40 รองลงมาคือ อายุ 41 – 50 ปี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 28.50 อายุ ต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 15.60 และ 51 – 60 ปี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 14.50 ตามลำดับ

วุฒิการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 51.10 รองลงมาคือ ระดับปริญญาโท จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 44.60 และระดับปริญญาเอก จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4.30 ตามลำดับ

ประสบการณ์ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประสบการณ์ปฏิบัติหน้าที่ 6 – 10 ปี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 29.03 รองลงมาคือ ประสบการณ์ปฏิบัติหน้าที่ 11 – 15 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 27.42 ประสบการณ์ปฏิบัติหน้าที่ 16 – 20 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 17.74 ประสบการณ์ปฏิบัติหน้าที่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 15.59 และประสบการณ์ปฏิบัติหน้าที่ มากกว่า 20 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 10.22 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษตะวันออก (EEC) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาฉะเชิงเทรา

ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษตะวันออก (EEC) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาฉะเชิงเทรา ได้แก่ 1. ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ 2. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ 3. ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร 4. ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ 5. ด้านการสร้างระบบการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษตะวันออก (EEC) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาฉะเชิงเทรา ด้านการสร้างระบบการทำงานที่มีประสิทธิภาพ จำแนกตามรายด้าน พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.42) และหากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.41) รองลงมาด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.41) ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.42) ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.41) สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการสร้างระบบการทำงานที่มีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.45)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษตะวันออก (EEC) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาฉะเชิงเทรา โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis)

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษตะวันออก (EEC) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้ การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ของสถานศึกษาในพื้นที่ EEC ควรมุ่งเน้นการพัฒนา

หลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของอุตสาหกรรม การใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ทันสมัยเพื่อเตรียมผู้เรียนสำหรับอุตสาหกรรมที่เติบโต การพัฒนาทักษะวิชาชีพที่ตรงกับตลาดแรงงาน การสร้างเครือข่ายร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรม และการส่งเสริมการฝึกงานจริง การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ และการสร้างความร่วมมือในการพัฒนาธุรกิจและนวัตกรรมจะช่วยสถานศึกษาพัฒนาอย่างยั่งยืน สถานศึกษาควรเน้นการพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง พร้อมสร้างความเข้าใจตลาดแรงงานและการพัฒนาอย่างยั่งยืนเพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในอุตสาหกรรมและเตรียมบุคลากรให้พร้อมสำหรับการทำงานในอนาคต เพื่อให้สถานศึกษาบรรลุตามนโยบายและมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

อภิปรายผล

วัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษตะวันออก (EEC) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาฉะเชิงเทรา ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ตามลำดับ สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการสร้างระบบการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ได้เล็งเห็นว่าตาม การพัฒนาการศึกษาในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกนั้นแบ่งเป็นระยะสั้น และระยะปานกลาง โดยระยะสั้นเป็นการพัฒนาหลักสูตรระยะสั้น ในสาขาที่มีความพร้อมและมีความต้องการจากนักลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายสำหรับครุต้นแบบเป็นอันดับแรก และการนำผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศเข้ามาพัฒนาหลักสูตรหรือเป็นครูผู้ฝึกในอุตสาหกรรม ซึ่งสอดคล้องกับ มิตร ชื่นสิน , จิตมา วรณศรี (2567) ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครแม่สอด จังหวัดตาก ผลการศึกษาพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครแม่สอด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยเป็นเช่นนั้นอาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาควรทบทวนบทบาทภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ การกำหนดทิศทางกลยุทธ์ วิสัยทัศน์ของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

วัตถุประสงค์ 2. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษตะวันออก (EEC) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาฉะเชิงเทรา สามารถสรุปได้ดังนี้ การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ของสถานศึกษาในพื้นที่ EEC ควรมุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียนที่ตอบสนองความต้องการของอุตสาหกรรม ในพื้นที่ EEC มีเป้าหมายในการพัฒนาครู ที่มุ่งการจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำงานในอุตสาหกรรมที่กำลังเติบโตได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังมี การส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา และการพัฒนา ทักษะที่สำคัญ เช่น ภาษา การใช้เทคโนโลยี การทำงานเป็นทีม และการคิดวิเคราะห์ ที่จะช่วยเตรียมผู้เรียนให้พร้อมสำหรับการทำงานในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา มีการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่ EEC ควรวิเคราะห์และสังเกตสถานศึกษาใกล้เคียง มีส่วนร่วมในการสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานศึกษา สถานศึกษากับหน่วยงานต่างๆ เน้นไปที่การพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน, การสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติงานจริงในภาคอุตสาหกรรม, การสนับสนุนการพัฒนา

ธุรกิจ การส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านการทำโครงการที่มีความสัมพันธ์กับอุตสาหกรรม และการจัดโครงการฝึกอบรมและสัมมนาร่วมกับภาคอุตสาหกรรม เพื่อให้ทั้งสถานศึกษาและภาคอุตสาหกรรมสามารถร่วมกันพัฒนาทักษะและความสามารถของบุคลากรในพื้นที่ EEC ได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน เพื่อให้สถานศึกษาบรรลุตามนโยบายและมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (พ.ศ. 2560 – 2564) ในจังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นจังหวัดหนึ่งในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ดังนั้น การจัดการศึกษาที่ส่งเสริม สนับสนุนการผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับความต้องการของสถานประกอบการจึงเป็นนโยบายที่สำคัญในการพัฒนาการศึกษาของจังหวัดโดยมีเป้าหมายเพื่อให้กำลังคนมีทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็น ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการและรองรับการพัฒนาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) โดยมีการดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีสมรรถนะสูง สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและสถานประกอบการ อีกทั้งยังมีการดำเนินงานขับเคลื่อนความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ซึ่งในส่วนของจังหวัดฉะเชิงเทราได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา เน้นพัฒนาความเป็นเลิศสาขาวิชาเทคนิคเครื่องกล และวิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา เน้นพัฒนาความเป็นเลิศในสาขาวิชาเทคโนโลยีอาหาร และมีการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นพัฒนาทักษะและสมรรถนะอาชีพของผู้เรียน ตามความถนัดความต้องการ พร้อมสร้างช่องทางอาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ที่เหมาะสมครอบคลุมผู้เรียน ทุกกลุ่มเป้าหมายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพของครู และบุคลากรทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษา ให้เพียงพอและมีคุณภาพได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และควรส่งเสริมสนับสนุนการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือ นวัตกรรม องค์ความรู้ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ
  - 1.1 นำแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ไปจัดอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการบริหารการศึกษา
  - 1.2 นำข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานให้เหมาะสมกับสภาพบริบทของแต่ละสถานศึกษา เพื่อการพัฒนากลยุทธ์ที่สอดคล้องกับสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กัลยา อารทกิจ. (2561). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2568 : วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

- กิจติภูมิ พลดี และพนายุทธ เขยบาล. (มกราคม-มิถุนายน 2564). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์
ของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ
สถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 19. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2568 :
วารสารปัญญาปนิธาน. 6(1): 262
- จันทร์ทิพย์ จิตอำ. (2566). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2568 :
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- จำรัส มุ่งเผือกกลาง สุนทร โคตรบรรเทา สุวัฒน์ อาษาสิงห์ สมเดช สาวินดี และชีวิน บุญถม.
(พฤศจิกายน-ธันวาคม 2566). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นราชสีมา เขต 1. สืบค้นเมื่อวันที่ 6
กุมภาพันธ์ 2568 : วารสารสหวิทยาการวิจัย และวิชาการ. 3(6): 438.
- ณรงค์ รัตนโสภา พจนีย์ มั่งคั่ง และสายฝน เสกขุนทด. (มกราคม-มีนาคม 2565). ภาวะผู้นำเชิง
กลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของ
สถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี. เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2568 : วารสาร
บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร.
- ณรงค์ศักดิ์ หอมมาลัย. (2561). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์การ
บริหารสวนตำบลยุคใหม่ในเขตภาคเหนือตอนล่าง. สืบค้นเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2568 :
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- อาจันต์ จรุงผล. (2565). การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามยุทธศาสตร์การ
พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก โรงเรียนแสนสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา18. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2568 : มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ.
- อัมรอน ดาระแน. (2567). รูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2568 :
มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- Anjali Singh , Weng Marc Lim , Sumi Jha , Satish Kumar ,Maria Vincenza Ciasullo.
(2023). The state of the art of strategic leadership .สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม
2568.
- Nur Hafizah Zakaria, Azlin Norhaini Mansor, Mohamed Yusoff Mohd Nor. (2020).
School Principals Strategic Leadership in the Implementation of 21st Century
Learning. สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม 2568.
- Safrida, Hendy Tannady, Everhard Markiano Solissa, Heppy Sapulete, Gamar
Al Haddar. (2023). Strategic Leadership Analysis of School Principal to Improve
Learning Quality. สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม 2568.